

Krzysztof Dąbrowski, Tadeusz Baranowski

Tumiany, pow. Olsztyn. Stanowisko 2 "Rybaczkówka"

Informator Archeologiczny : badania 6, 230-231

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wykop o powierzchni 2,5 ara założono na piaszczystym garbie brzegowym jeziora Szarlejskiego.

W humusie natrafiono na duże ilości ceramiki średniowiecznej, niewielką ilość skorup neolitycznych i drobne narzędzia krzemienne. Po zdjęciu humusu odkryto trzy dobrze zachowane obiekty mieszkalne, z paleniskami ułożonymi z granitowych okrzesków. Wypełnisko ich stanowiła cienna ziemia zawierająca rozłożone szczątki organiczne przemieszane z ceramiką i kośćmi zwierzęcymi. Na podstawie ceramiki obiekty te datowano: Chata I i II na VIII-IX w., chata III na VII-VIII w.

Ze znalezionych w chatkach drobnych przedmiotów użytkowych na uwagę zasługują świetnie zachowany grzebień rógowy / gr I^B, typ 6 odmiana w/g A. Chmielowskiej/.

Odsłonięto również 36 jam, z których część odatowana została na III-IV w. n.e., a pozostałe na okres wczesnego średniowiecza począwszy od VI-XII w. Jamy zawierały inwentarz zabytkowy w postaci ułamków ceramiki, kości zwierzęcych i innych przedmiotów użytkowych. Wśród zabytków znalezionych w jamach z okresu wpływów rzymskich interesujące są ułamki naczyń glinianych toczonych na kole, dno terra sigillata oraz ostroga. Jedną z odkrytych jam zawierała ceramikę XIV w.

Prace będą kontynuowane.

TUMIANY, pow. Olsztyn
Stanowisko 2 "Rybacówka"

Zespół do badań etnogenezy Słowian
w Polsce północno-wschodniej Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN
w Warszawie

Badania prowadził dr Krzysztof Dąbrowski
oraz mgr Tadeusz Baranowski. Finansował
IHKM PAN. Czwarty sezon badań w Tumianach / trzeci sezon badań osady/. Osada wczesnośredniowieczna z V-VIII w. n.e.

Stanowisko 2, "Rybacówka" leży na wschodnim brzegu jeziora Pisz, około 150 m na północny zachód od zbadanego cmentarzyska / stanowisko 1. "Most"/, przy zabudowaniach Państwowego Gospodarstwa Rybackiego. Przebadano 671 m², w tym 275 m² jałowych pod względem archeologicznym. Na kulminacji wzgórza i na stoku opadającym do jeziora odkryto 22 jamy, przeważnie podłużnego kształtu,

uszkodzone w górnych partiach przez orkę. Zawartość jam składała się z fragmentów naczyń, polepy, kości zwierzęcych oraz przedmiotów żelaznych. Wystąpiły też osetki z piaskowca, gliniane przęśliki i ciężarki tkackie oraz ozdoby brązowe. Na południowo-wschodnim skraju osady odsłonięto warstwę kulturową o miąższości około 60 cm. Warstwa ta charakteryzująca się ciemnoszarym i czarnym zabarwieniem zawierała wiele fragmentów naczyń, fragmenty węgla drzewnego, kości zwierzęce, nożyki żelazne, duży żelazny haczyk na ryby, żelazny grot, pierścionek z blaszki brązowej oraz fragmenty żużla szklanego. Analiza zwierzęcych szczątków kostnych / poza kośćmi ryb/ wykazała olbrzymią przewagę szczątków ssaków domowych/ bydła, owcy-kozy, świni, konia/ - 93,38 %, nad szczątkami ssaków dzikich/dzika, łosia, bobra, sarny, zająca, jelenia / - 6,62 %.

W trakcie badań osady wczesnośredniowiecznej odkryto na wtórnym ziołu późnopaleolityczne i mezolityczne narzędzia krzemienne.

Przewiduje się kontynuowanie badań osady w Tumianach.

TYNIEC, pow. Kraków
Stanowisko 1

Komisja Archeologiczna Oddziału PAN
w Krakowie

Badania prowadził dr Zenon Woźniak i Mieczysław Fraś. Finansowała Komisja Archeologiczna PAN. Drugi sezon badań. Osada otwarta, wczesne średniowiecze. Osada z okresu lateńskiego, wpływów rzymskich.

W roku bieżącym, niezależnie od badań mikroregionalnych prowadzonych od kilku lat na prawym brzegu Wisły pomiędzy doliną Wilgi i Skawinki, kontynuowano również prace wykopaliskowe u podnóża Wielogór /stanowisko 1, Za Wąwozie/ na pograniczu Tyńca i Skawiny. W odkrywce o powierzchni 140 m² natrafiono na nieliczne skupiska kamieni wapiennych będących najprawdopodobniej pozostałością wczesnośredniowiecznego poziomego użytkowego gruntu oraz na 4 płytkie, nieckowate jamy kulturowe z licznymi zabytkami ruchomymi, z tego czasu. Znalaziono fragmenty naczyń lepianych ręcznie zbliżonych do typu prasckiego, a także - obciążanych, ornamentowanych, pozbawionych znaków garncarskich za wyjątkiem jednego okazu z odciskiem osi koła garncarskiego. W całej masie ułamków naczyń niewielki procent stanowiła tzw. biała ceramika małopolska z reguły z ornamentem żłobków poziomych. Z innych zabytków wymienić należy gruzy żużla żelaznego, przęśliki gliniane, uszkodzony nóż żelazny, fragment kamieni żarnowych, kości zwierzęce itp.